

delse paa, om den ærede Kirkeminister bliver i Ministeriet eller ikke — jeg for mit Vedkommende er hverken en saa lidenskabelig Beundrer af den ærede Kirkeminister i Særdeleshed eller det nuværende Ministerium i Almindelighed, at jeg af lutter Ministerialitet skulde forandre min Stemmegivning — saa skal jeg dog ikke følge de Herrer, der ville stemme mod Lovforslagets Overgang til anden Behandling, idet det ikke stemmer med min Opfattelse af, hvad der maa kaldes sømmeligt mellem de forskjellige Deeltagere i den lovgivende Magt, om Thinget vilde nægte et Regjeringsforslag, der ovenikøbet har det andet Things Samtykke, Overgang til anden Behandling. Jeg skal altsaa stemme for Sagens Overgang til anden Behandling, og selv om Forslaget skulde forblive uændret, skal jeg stemme ogsaa for Overgangen til tredie Behandling, idet jeg tillige haaber at faae det saaledes ændret, at jeg kan stemme for Forslaget ved tredie Behandling; men som det foreligger, kan jeg umuligt stemme for dets endelige Vedtagelse; jeg kan ikke gjøre det, fordi jeg da med det Samme maatte bidrage Mit til at styrke en kongelig Anordning, som jeg i det Hele taget ikke kan billige. Jeg kan ikke billige den af flere Grunde, hvilke jeg i det Følgende skal tillade mig at nævne; kun skal jeg her foreløbigt bemærke, at dersom — saaledes som det ogsaa forekommer mig at være antydet af flere ærede Talere — man til anden Behandling maatte opstille den kongelige Anordning som Endringsforslag til Vedtagelse, da maatte jeg dertil stille enkelte Underændringsforslag, i det Mindste dog det, at de ulykkelige 48 Timer faldt bort, der i de fleste Tilfælde ville gjøre den kongelige Anordning umulig. Jeg maatte dernæst ogsaa stemme for, at den efter min Opfattelse uheldige — for ikke at udtrykke mig stærkere — Sætning faldt bort, hvor der tales om Uvillie og Brede mod anderledes Tænkende af Sognets Folk eller Præster; men paa det Allerbestemteste maa jeg staae paa, at to Rinder i den kongelige Anordning udgaae, hvilke jeg med den ærede Formands Tilladelse skal oplæse: „Vedkommende kunne fordrø en Afgjørelse af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet i ovennævnte Spørgsmaal, forsaavidt de maatte føle sig utilfredse

med Biskoppens Bestemmelse“. Hvis disse to Rinder blive staaende, kan jeg hverken stemme for det Forslag, der vil stille den kongelige Anordning som Endringsforslag til den foreliggende Lov, eller stemme for en Lov, der knytter sig til en kongelig Anordning, hvori denne Sætning findes. Jeg veed nemlig ikke, at den høitærede Kirkeminister enten er Overbiskop eller Erkebiskop eller Pave i vor Kirke, og jeg vil ikke bidrage det Allermindste til, at han kunde blive det. Jeg tillod mig forleden at udtale min Overbeviisning om, at vi helst maatte være reent fri for en Kirkeminister, og denne Overbeviisning vedbliver jeg at beholde; men hvad enten vi have en saadan Kirkeminister eller ikke, saa skal han ikke være enten Overbiskop eller Erkebiskop eller Pave, til hvem de andre Biskoppers Afgjørelser indsendes til Stadsfæstelse eller Undertjendelse. — Idet jeg iøvrigt forbeholder mig Ordet for maastee hderligere at udtale mig eller for at styrke, hvad jeg her har udtalt, skal jeg nu for Diebliffet lade det blive herved.

Modtviit: Da Loven af 4de April 1855 om Sognebaandets Løsning udkom, var jeg ogsaa blandt de vistnok ikke Faa, der hilsede den med Glæde, og det ikke alene fordi jeg derved faae en Begyndelse til at faae Grundlovens § 80 indført i Livet, men ogsaa fordi jeg haabede, at den Misstemning, der, grundet paa det stærke kirkelige Røre, der i de senere Aar har været i vort Fædreland, var opstaaet paa mange Steder mellem Menighed og Præst, derved vilde ophæves. Men det er gaaet med denne Lov, som det gaaer med de fleste, det er først, naar de træde virkende ind i det praktiske Liv, at man seer deres Mangler, og saaledes var ogsaa denne Lov mangelfuld, thi det gjordes næsten umuligt for de Medlemmer af Menigheden, der havde løst Sognebaandet, at benytte den Præst, til hvem de saaledes havde henvendt sig. Jeg tillod mig derfor ogsaa forrige Aar, da der af et Par ærede Medlemmer her i Salen var indbragt et Lovforslag om fri Afbenyttelse af Kirker og Kirkegaard, under Forhandlingen derom at oplyse dette med en Kjendsgjerning, og at jeg ikke har været ene om denne Mening, det troer jeg at kunne